

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Etnografie și Antropologie Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Studii culturale
1.5 Ciclu de studii	Master
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Cultură și societate – tradiție și modernitate

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LMM1169 Teorii și concepte în studierea etnicității (în limba maghiară)							
2.2 Titularul activităților de curs	Dr. Peti Lehel lector universitar							
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Peti Lehel lector universitar							
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DA
							Obligativitate	Opt.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					22
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual		58			
3.8 Total ore pe semestru		114			
3.9 Numărul de credite		8			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală echipată cu calculator, videoproiector, tablă
5.2 de desfășurare a seminarului	Sală echipată cu calculator, videoproiector, tablă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Utilizarea interdisciplinară și aplicarea cunoștințelor științelor umane și sociale</p> <p>Analiza și interpretarea contextuală a faptelor culturale</p> <p>Utilizarea metodei comparative între diferite culturi</p> <p>Înțelegerea interdependențelor dintre modelele sociale, culturale și economice pe o scară locală și globală</p>
-------------------------	---

Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue • efectuarea și îndeplinirea sarcinilor profesionale în termenul stabilit prin respectarea principiilor etice ale activității științifice și aplicarea strictă a regulilor de referință profesională • dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală
-------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Obiectivele cursului și a seminarului sunt următoarele: - studenții aprofundează conceptele de bază ale studiului etnicității, precum și modalitățile de aplicare acestora în analiza relațiilor comunitare
7.2 Obiectivele specifice	Studentii pot îndeplini următoarele sarcini: - să aplice aparatul terminologic al studiilor de etnicitate în analiza relațiilor comunitare. - să aplice perspective analitice în înțelegerea relațiilor externe, formelor de relaționare, strategiilor lingvistice și de identitate ale comunităților minoritare

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Concepte fundamentale în studiul etnicității (grup, rasă, etnie, traversare a granițelor, segregare, interacțiune etc.). Diferența dintre etnicitate și identitate	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
2. Transformarea conceptului de etnicitate în științe sociale	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
3. Națiune și naționalism	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
4. Teorii ale etnicității în practică, tipuri și niveluri ale etnicității conform lui Handelman: categorie etnică, rețea etnică, asociație etnică, comunitate etnică	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
5. Inovația conceptuală a volumului <i>Ethnic Groups and Boundaries. The Social Organization of Culture Difference</i> scrisă de Fredrik Barth și colegii săi cu privire la funcționarea etnicității	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
6. Strategii minoritare, atitudini majoritare. Contextele etnicității conform lui R. Jenkins.	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
7. Etnicitatea în deciziile economice și în sistemul de agricultură rurală.	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
8. Variații în etnicitate: comunități minoritare în România	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
9. Etnicitate, stigmatizare	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
10. Separarea ca strategie. Studiul etnicității și cercetările romilor.	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	

11. Etnicitate și limbă. Asimilare, schimbarea limbii, ideologii lingvistice, <i>heritage language</i> . Politica lingvistică a familiei, multilingvism.	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
12. Etnicitate și religie	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
13. Etnicitatea în contextul migrației transnaționale. Identitățile reactive și liniare ale lui Alejandro Portes. Hibridizare, creolizare	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
14. Globalizare, localizare, glocalizare și noi forme de identificare	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	

Bibliografie

- Barth, Fredrik: Introduction. In: Barth, Fredrik (ed.): *Ethnic Groups and Boundaries. The Social Organization of Culture Difference*. Waveland Press, Inc, Prospect Heights, Illinois, 1969. 9–38.
- Horváth István: Etnikum, etnicitás. In. Uő.: *Kisebbségsszociológia. Alapfogalmak és krtikai perspektívák*. Kolozsvári Egyetemi Kiadó – Presa Universitară Clujeană, Kolozsvár, 2006. 37– 60.
- Eidheim, Harald: When Ethnic Identity is a Social Stigma. In: Barth, Fredrik (ed.): *Ethnic Groups and Boundaries. The Social Organization of Culture Difference*. Waveland Press, INC., Long Grove, Illionois, 1998 (1969), 39–57.
- Stewart, Michael: A roma/cigány „etnicitás” az antropológiai vizsgáldás homlokterében. In. Feschmidt Margit (szerk.): *Etnicitiás. Különbségteremtő társadalom*. Gondolat–MTA Kisebbségkutató Intézet, h. n., 2010. 33–47.
- Jenkins, Richard: Az etnicitás újragondolása: identitás, kategorizáció és hatalom. *Magyar Kisebbség*, VII/4. (26.), 2002. 243–268.
- Jenkins, Richard: *Rethinking Ethnicity. Arguments and Explorations*. (Second Edition) Sage Publications, Loas Angeles, London, New Delhi, Singapore, 2008.
- Siu, Paul C. P.: A vendégmunkás. In: Biczó Gábor (ed.): *Az Idegen. Variációk Simmeltől Derridaig*. Csokonai Kiadó, Debrecen, 162–177.
- Portes, Alejandro: Conclusions: Towards a new world – the origins and effects of transnational activities. *Ethnic and Racial Studies* 22. (2) 1999. 463–477.
- Berta Péter: Közvetítő kereskedelem, migráció és az etnicitás politikája: megélhetési stratégiák. In.: Uő.: *Fogyasztás, hírnév, politika. Az erdélyi gábor romák presztízsgazdasága*. Néprajztudományi Intézet, Budapest, 2014. 23–51.
- Berta Péter: Az etnicizált fogyasztói ízlés politikája. Moralizáló diskurzusok, jelentésdefiníciós küzdelmek és a gábor presztízsgazdaság. In: Feschmidt Margit (ed.): *Etnicitiás. Különbségteremtő társadalom*. Gondolat–MTA Kisebbségkutató Intézet, h. n., 2010. 236–253.
- Gal, Susan: Mi a nyelvcseré és hogyan történik? *Regio*, 2/1. 1991.
- Elérhetőség: <http://epa.oszk.hu/00000/00036/00005/pdf/05.pdf>
- Eriksen, Thomas Hylland: *Ethnicity and Mationalism. Anthropological Perspectives*, Pluto Press, London, Ann Arbor, 2002.
- Tánczos Vilmos: „Én román akarok lenni!” Csángók Erdélyben. In: Uő.: *Keletnek megnyílt kapuja. Néprajzi esszék*. KOM-PRESS Korunk Baráti Társaság, Kolozsvár, 1996. 160–174.
- Jon E. Fox: Vándorló nemzet(i) – identitások. Erdélyi vendégmunkások Magyarországon. In: Feischmidt Margit (ed.): *Erdély- (de)konstrukciók. Néprajzi Múzeum – PTE Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék*, Budapest–Pécs, 2005. 103–122.
- Kotics József: Divergens megélhetési stratégiák és az értékrend etnikai dimenziói – a tövisháti példa. In.: Biczó Gábor–Kotics József (ed.): „Megvagyunk mi egymás mellett...” Magyar–román etnikai együttélési helyzetek a szilágysági Tövisháton. ME KVAI, Debrecen, 2013. 105–139.
- Ilyés Zoltán: A görög katolikusok identitásváltásának különböző útjai az egykori Csík megyében. In.: Uő.: *Mezsgyevilágok. Etnikus interferenciák és nemzeti affinitások térbeli mintázatai a Kárpát-medencében*. Lucidus Kiadó, Budapest, 131–151.
- Gal, Susan: Migration, Minorities and Multilingualism: Language Ideologies in Europe. In: MAR-MOLINERO, Clare – Stevenson, Patrick (eds.): *Language Ideologies, Policies and Practices. Language and Globalization*. Palgrave Macmillan, London, 2006. 13–27.
- Brubaker, Rogers: Migrations of Ethnic Unmixing in the “New Europe”. *International Migration Review*, Vol. 32, No. 4., 1998. 1047–1065.
- Brubaker, Rogers: *Ethnicity without Groups*. Harvard University Press, 2004.
- Rogers Brubaker–Margit Feischmidt–Jon Fox–Liana Grancea: Categoriile. In.: Uők.: *Politică naționalistă și etnicitate cotidiană într-un oraș Transilvănean*. Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale – Kriterion,

Cluj-Napoca, 2010. 223–256. Meyrowitz, Joshua: A globalitás hajnala: A hely és önazonosság új élménye a globális faluban. <i>Világosság</i> , 2005/6., 29–36. Sollors, Werner: Foreword: Theories of American Ethnicity. In.: Uő.: (szerk.): <i>Theories of Ethnicity. A Classical Reader</i> . New York University Press, Washington Square, New York, 1996. x– xlv.		
8.2 Seminar		Observații
Ca parte a sarcinii de seminar, fiecare student prezintă o comunitate minoritară din România, folosind o teorie și terminologia acesteia discutată în timpul cursurilor.	expunerea tematicii de către student, discuție	
Bibliografie Coincide cu bibliografia obligatorie și recomandată a cursului.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina a fost concepută în concordanță cu curriculele departamentelor de etnologie-antropologie din universitățile din Debrecen, Szeged, Pécs, Budapest, și cu consultarea principalilor angajatori (muzee, instituții și organizații culturale). Totodată are ca scop ca studenții să însușească capacități de analiză generală individuală care să le ajute pe parcursul carierei în diferite instituții și locuri de muncă
----

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Parcursarea și însușirea materialului, prezentarea critică	Colocviu	2/3
10.5 Seminar	Parcursarea și însușirea materialului	Activități în cadrul seminarelor	1/3
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Însușirea conceptelor de bază Capacitatea de prezentare individuală și evaluarea critică a proceselor majore Capacitatea analizei și interpretării fenomenelor sociale Participarea la examen este condiționată de frecvența regulată a seminarelor, precum și de realizarea celor trei sarcini (la termenul prestabilit).			

Data completării 19.03.2024	Semnătura titularului de curs 	Semnătura titularului de seminar
Data avizării în departament 26.03.2024	Semnătura directorului de departament 	

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITAT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail: lett@lett.ubbcluj.ro

Data avizării la Decanat 02.06.2024	Semnătura Prodecanului responsabil 	Ștampila facultății
--	---	---------------------